

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

परिपत्रक

कवसं/ 01 /प्र.अ. (सां) दिनांक :- 03.06.2026

जमिन या मालमत्तेचे करनिर्धारण करताना तसेच वापरकर्ता प्रवर्ग ठरविताना विविध विभाग कार्यालयांमध्ये एकवाक्यता नाही. मालमत्तेचे करनिर्धारण करताना मालमत्तेच्या मूल्यांकनामध्ये एकसमानता व अचूकता राखणे आवश्यक आहे. सबब, जमिन या प्रवर्गाचे योग्य भांडवलीमूल्य निश्चित करून अचूक करनिर्धारण करण्याकरीता मार्गदर्शक तत्त्वे (Guidelines) खालीलप्रमाणे जारी करण्यात येत आहे.

LND 04 :- आंशिक अननुद्येयता (Partial Impermissibility) – (0.10)

सक्षम प्राधिकरणाकडून मंजूर नकाशात दर्शविण्यात आलेल्या विकास नियोजन आराखड्यातील परिशिष्ट 'अ' मध्ये दर्शविलेल्या विविध आरक्षणाखालील जमिनी यांचा समावेश “आंशिक अननुद्येयता (LND 04)” अंतर्गत करण्यात यावा. (परिशिष्ट 'अ' सोबत जोडले आहे.)

1. विकसीत होणा-या जमिनीवर एखादे आरक्षण असेल तर मंजूर आराखड्यात दर्शविलेल्या क्षेत्रफळानुसार त्या भागापुरते LND 04 अन्वये 0.10 प्रमाणे करनिर्धारण करण्यात यावे व उर्वरीत क्षेत्रफळास प्रवर्गाप्रमाणे करनिर्धारित करावे. विकास नियोजन आरक्षण आहे या कारणास्तव संपूर्ण विकसीत जमिनीचे करनिर्धारण LND 04(0.10) प्रमाणे करण्यात येवू नये, जर असे संपूर्ण विकसीत जमिनीचे करनिर्धारण झाले असल्याचे निदर्शनास येत असेल तर ते सुधारीत करावे.
2. इमारतीमध्ये पोडीयम व टेरेस या भागात Recreational Ground (R.G.) असल्यास त्या भागचे करनिर्धारण इमारतीच्या वापरकर्त्या प्रवर्गाप्रमाणे (User Category) करावे. सदरबाबत LND 04(0.10) प्रमाणे केलेले करनिर्धारण सुधारीत करावे.
3. तसेच ज्या भूखंडावर विकास नियोजन आराखड्यात कोणतेही आरक्षण नसताना अशा प्रकारे LND 04 (0.10) अन्वये करनिर्धारण करण्यात आले असल्यास त्याबाबत करनिर्धारणात दुरुस्ती करण्यात यावी.
4. सक्षम प्राधिकरणाच्या मंजूर आराखड्यात Layout RG दर्शविली असल्यास सदर घटकास LND 04 चा लाभ न देता ज्या प्रवर्गाकरिता आराखडा मंजूर करण्यात आला असेल त्यानुसार करनिर्धारण करण्यात यावे. तसेच Proforma “A” (नमुना “अ”) मधील R.G. बांधून होईपर्यंत अथवा प्रत्यक्ष हस्तांतरित होईपर्यंत LND 04 चा लाभ न देता प्रवर्गाप्रमाणे करनिर्धारण करण्यात यावे.

LND 05 :- संपूर्ण अननुद्येयता अप्रमाण्यता (Total Impermissibility) – (0.01)

सक्षम प्राधिकरणाकडून कोणत्याही प्रकारचे बांधकाम करण्यास परवानगी नसलेल्या जमिनी/मोकळ्या जागा “संपूर्ण अननुद्येयता (LND 05)” अंतर्गत वर्गीकृत करण्यात येतील. या वर्गात विकास आराखड्यात आरक्षित असलेल्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविलेल्या जमिनी समाविष्ट असतील. (परिशिष्ट 'ब' सोबत जोडले आहे.)

सदर प्रवर्ग निश्चित करण्यापूर्वी मालमत्तेचे प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण करणे बंधनकारक (Mandatory) राहिल. सक्षम प्राधिकरणाकडून विकासास मंजुरी IOD किंवा C.C. (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) जारी झाल्यावर केवळ मंजूर आरक्षणाच्या प्रमाणात (Proportionate Portion) ही वर्गवारी लागू राहिल. किनारपट्टी नियमन क्षेत्र (CRZ) श्रेणी II व III अंतर्गत येणा-या जमिनी सवलतीच्या दराने करनिर्धारित न करता सर्वसाधारण दराने करनिर्धारित कराव्यात.

LND 31 :- पुनर्विकास योजनांतर्गत मोकळ्या जमिनीतील पुनर्वसन घटक (Rehabilitation Component of Open Land for Redevelopment Schemes) (0.50)

सक्षम प्राधिकरणाने विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली (DCPR) 2034 मधील नियमानुसार मंजूर केलेल्या पुनर्विकास योजनांतर्गत येणाऱ्या पुनर्वसन घटकाच्या जमिनी/भूखंडांना "LND 31" अंतर्गत वर्गीकृत करण्यात येईल, ज्यामध्ये महानगरपालिका, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, म्हाडा, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण (SRA) यांनी मंजूर केलेल्या पुनर्वसन योजनाउदा. सेस इमारती, प्रकल्पग्रस्त घटक (PAP), आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक (EWS) इत्यादींचा समावेश असेल. या वर्गात केवळ पुनर्वसन घटकाचा (Rehabilitation Component) विचार करण्यात येईल.

ज्या प्रकरणांमध्ये मंजूर आराखड्यात पुनर्वसन (Rehab Component) व विक्रेय घटक (Saleable Component) दोन्ही असतील, त्यामध्ये केवळ पुनर्वसन घटकाच्या प्रमाणात जमीन LND 31 अंतर्गत करनिर्धारीत करण्यात येईल. तसेच संमिश्र इमारतींच्या (Composite Building) बाबतीतही पुनर्वसन घटकाच्या प्रमाणातच ही प्रवर्गवारी लागू राहिल.

LND 32 :- IOD जारी होईपर्यंत मोकळी जमीन (Open Land till Issuance of IOD) (0.25)

सध्या मोकळी, रिक्त व अविकसित असलेली आणि ज्यासाठी सक्षम प्राधिकरणाकडून कोणतीही IOD जारी केलेली नाही अशी जमीन "LND 32" अंतर्गत करनिर्धारीत करण्यात येईल. जी जमिन विकासयोग्य (Developable) आहे व LND 04 किंवा LND 05 या प्रवर्गांमध्ये येत नाही. केवळ अशी जमिन "LND 32" अंतर्गत करनिर्धारीत करण्यात येईल.

"मोकळी व अविकसित जमीन" म्हणजे ज्या जमिनीवर कोणतेही बांधकाम सुरू झालेले नाही आणि ज्यासाठी विकास परवानगी मंजूर झालेली नाही.

ही प्रवर्गवारी तात्पुरती असून, विकासास मंजुरी (IOD/LOA) (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) मिळाल्यानंतर संबंधित जमिनीची पुनर्वर्गवारी मंजूर आराखड्यानुसार करण्यात येईल. आवश्यकतेनुसार प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण करून सदर जमिनीची स्थिती निश्चित करणे बंधनकारक आहे.

LND 33 :- अंशतः पाडलेल्या/ कोसळलेल्या/ अवशेष स्वरूपातील वस्ती योग्य नसलेल्या बांधकामाखालील जमीन (IOD पर्यंत) (Land Beneath Partly Demolished, Collapsed, or Remnant Structures (Unfit for Occupation) Until Issuance of IOD) (0.10)

अंशतः पाडलेली, कोसळलेली, पूर्णतः जळालेली किंवा केवळ अवशेष स्वरूपात उरलेली व प्रत्यक्ष वापरासाठी अयोग्य असलेली बांधकामे ज्या जमिनीवर आहेत, अशा जमिनी "LND 33" अंतर्गत IOD जारी होईपर्यंत किंवा बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईपर्यंत जे आधी असेल त्याप्रमाणे वर्गीकृत करण्यात येतील.

या वर्गवारीसाठी संबंधित पक्षकाराकडून मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ कलम १५३ अंतर्गत दिलेली सूचना किंवा इमारत व कारखाना विभाग/अग्निशमन दलाचा अहवाल आवश्यक राहिल. अशा अहवालाच्या आधारे प्रत्यक्ष पाहणी करून पात्रता निश्चित करण्यात यावी.

ज्या प्रकरणांमध्ये इमारत कोसळलेली, अंशतः पाडलेली किंवा आगीमुळे/इतर कारणांमुळे अत्यंत जीर्ण अवस्थेत असून वापरासाठी अयोग्य आहे (उदा. भिंती, दरवाजे किंवा राहण्यायोग्य जागा उपलब्ध नाहीत), त्या जमिनी या वर्गात समाविष्ट करण्यात येतील.

सदर प्रवर्ग निश्चित करण्यापूर्वी मालमत्तेचे प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण करणे बंधनकारक (Mandatory) राहिल. सक्षम प्राधिकरणाकडून पुनर्विकासास मंजुरी IOD किंवा C.C (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) मिळेपर्यंत ही वर्गवारी लागू राहिल.

रोड सेट बॅक :

मंजूर आराखड्यातील Proforma A मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या Road set back area क्षेत्रफळ एकूण क्षेत्रफळातून करनिर्धारणाकरिता वजावट केले जात होते. तसे न करता जोपर्यंत रोड सेट बॅक हस्तांतरीत होत नाही तोपर्यंत रोड सेट बॅक क्षेत्रफळासहित जमिनीच्या बापर प्रवर्गानुसार संपूर्ण जमिनीच्या क्षेत्रफळाचे करनिर्धारण करावे. इमारत बांधकाम पूर्ण होऊन रोड सेट बॅक हस्तांतरीत केल्याची खातरजमा करून तद् नंतर रोड सेट बॅक क्षेत्राचे करनिर्धारण रद्द करण्यात यावे.

उपरोक्त मुद्द्यांबाबत यापूर्वी जारी केलेले कोणतेही स्पष्टीकरण, मार्गदर्शक सूचना, परिपत्रक, ई-मेल किंवा मौखिक आदेश जे या परिपत्रकाशी विसंगत आहेत ते रद्द समजण्यात येतील. सदर परिपत्रकास प्राधान्य राहिल.

29-5-2016
करनिर्धारक व संकलक (प्र)

29/5/16
सह आयुक्त (कवसं)

29/5/2016
अतिरिक्त आयुक्त (शहर)

बृहन्मुंबई महानगरपालिका

कवसं/४४८/नविन/१०७/सां/२०२६-२७

दि. २९/०८/२०२६

विषय : करनिर्धारणाकरीता जमीन प्रवर्गाच्या करनिर्धारणाबाबत मार्गदर्शक तत्वे

असे निदर्शनास आले आहे कि जमिन या मालमत्तेचे करनिर्धारण करताना तसेच वापरकर्ता प्रवर्ग ठरविताना विविध विभाग कार्यालयांमध्ये एकवाक्यता नाही. मालमत्तेचे करनिर्धारण करताना मालमत्तेच्या मूल्यांकनामध्ये एकसमानता व अचूकता राखणे आवश्यक आहे. सबब, जमिन या प्रवर्गाचे योग्य भांडवलीमूल्य निश्चित करून अचूक करनिर्धारण करण्याकरीता मार्गदर्शक तत्वे (Guidelines) जारी करणे आवश्यक आहे असे या कार्यालयाचे मत आहे.

सद्यस्थितीत मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या दिनांक ०७.११.२०२२ रोजीच्या SLP/17009/2019 मधील आदेशाच्या अनुषंगाने तसेच मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, १८८८ च्या कलम १५४ मधील राज्य शासनाने मंजूर केलेल्या व दि.१५.०४.२०२६ रोजी अधिसूचित केलेल्या दुरुस्तीच्या अनुषंगाने, दिनांक ०१.०४.२०१० च्या प्रभाव्य दिनांकापासून यापूर्वी करनिर्धारित केलेल्या जमिनीच्या भांडवली मूल्याचे पुनर्करनिर्धारण व पुनर्निश्चिती करून सुधारीत देयके (विले) जारी करण्याचे कामकाज सुरु आहे. सदर सुधारणा करताना जमिन या मालमत्तेचे योग्यरित्या वर्गीकरण करून पुनर्करनिर्धारण होणे आवश्यक आहे.

जमिन या मालमत्तेच्या प्रवर्गाचे पुनर्करनिर्धारण करताना पारित करण्यात येणा-या मार्गदर्शक तत्वांचे व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होणे आवश्यक आहे. भांडवलीमूल्य निश्चिती नियमावलीमध्ये जमिन या प्रवर्गाची वर्गवारी खालीलप्रमाणे करण्यात आली आहे.

LND 04 :- आंशिक अननुद्येयता (Partial Impermissibility) – (0.10)

सक्षम प्राधिकरणाकडून मंजूर नकाशात दर्शविण्यात आलेल्या विकास नियोजन आराखड्यातील परिशिष्ट 'अ' मध्ये दर्शविलेल्या विविध आरक्षणाखालील जमिनी यांचा समावेश. आंशिक अननुद्येयता (LND 04) अंतर्गत करण्यात यावा. (परिशिष्ट 'अ' सोबत जोडले आहे.)

- विकसीत होणा-या जमिनीवर एखादे आरक्षण असेल तर मंजूर आराखड्यात दर्शविलेल्या क्षेत्रफळानुसार त्या भागापुरते LND 04 अन्वये 0.10 प्रमाणे करनिर्धारण करण्यात यावे व उर्वरित क्षेत्रफळास त्या त्या प्रवर्गाप्रमाणे करनिर्धारित करावे. विकास नियोजन आरक्षण आहे या कारणास्तव संपूर्ण विकसीत जमिनीचे करनिर्धारण LND 04(0.10) प्रमाणे करण्यात येवू नये, जर असे संपूर्ण विकसीत जमिनीचे करनिर्धारण झाले असल्याचे निदर्शनास येत असेल तर ते सुधारीत करावे.
- इमारतीमध्ये पोडीयम व टेरेस या भागात Recreational Ground (R.G.) असल्यास त्या भागचे करनिर्धारण इमारतीच्या वापरकर्त्या प्रवर्गाप्रमाणे (User Category) करावे. सदरबाबत LND 04 (0.10) प्रमाणे केलेले करनिर्धारण सुधारीत करावे.
- तसेच ज्या भूखंडावर विकास नियोजन आराखड्यात कोणतेही आरक्षण नसताना अशा प्रकारे LND 04 (0.10) अन्वये करनिर्धारण करण्यात आले असल्यास त्याबाबत करनिर्धारणात दुरुस्ती करण्यात यावी.

4. सक्षम प्राधिकरणाच्या मंजूर आराखड्यात Layout RG दर्शविलेली असल्यास सदर घटकाम LND 04 चा लाभ न देता ज्या प्रवर्गाकरिता आराखडा मंजूर करण्यात आला असेल त्यानुसार करनिर्धारण करण्यात यावे.

LND 05 :- संपूर्ण अननुद्येयता अप्रमाण्यता (Total Impermissibility) - (0.01)

सक्षम प्राधिकरणाकडून कोणत्याही प्रकारचे बांधकाम करण्यास परवानगी नमलेल्या जमिनी/मोकळ्या जागा "संपूर्ण अननुद्येयता (LND 05)" अंतर्गत वर्गीकृत करण्यात येतील. या वर्गात विकास आराखड्यात आरक्षित असलेल्या परिशिष्ट 'ब' मध्ये दर्शविलेल्या जमिनी समाविष्ट असतील. (परिशिष्ट 'ब' सोबत जोडले आहे.)

सदर प्रवर्ग निश्चित करण्यापूर्वी मालमत्तेचे प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण करणे बंधनकारक (Mandatory) राहिल. सक्षम प्राधिकरणाकडून विकासास मंजुरी IOD किंवा C.C. (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) जारी झाल्यावर केवळ मंजूर आराखड्याच्या प्रमाणात (Proportionate Portion) ही वर्गवारी लागू राहिल. किनारपट्टी नियमन क्षेत्र (CRZ) श्रेणी II व III अंतर्गत येणा-या जमिनी सवलतीच्या दराने करनिर्धारित न करता सर्वसाधारण दराने करनिर्धारित कराव्यात.

LND 31 :- पुनर्विकास योजनांतर्गत मोकळ्या जमिनीतील पुनर्वसन घटक (Rehabilitation Component of Open Land for Redevelopment Schemes) (0.50)

सक्षम प्राधिकरणाने विकास नियंत्रण व प्रोत्साहन नियमावली (DCPR) 2034 मधील नियमानुसार मंजूर केलेल्या पुनर्विकास योजनांतर्गत येणाऱ्या पुनर्वसन घटकाच्या जमिनी/भूखंडांना "LND 31" अंतर्गत वर्गीकृत करण्यात येईल, ज्यामध्ये महानगरपालिका, मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरण, म्हाडा, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण (SRA) यांनी मंजूर केलेल्या पुनर्वसन योजनाउदा. सेस इमारती, प्रकल्पग्रस्त घटक (PAP), आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक (EWS) इत्यादींचा समावेश असेल. या वर्गात केवळ पुनर्वसन घटकाचा (Rehabilitation Component) विचार करण्यात येईल. (ज्यामध्ये ५०० चौ.फूटपेक्षा कमी चटई क्षेत्रफळाच्या सदनिका अस्तित्वात होत्या)

ज्या प्रकरणांमध्ये मंजूर आराखड्यात पुनर्वसन (Rehab Component) व विक्रीय घटक (Saleable Component) दोन्ही असतील, त्यामध्ये केवळ पुनर्वसन घटकाच्या प्रमाणात जमीन LND 31 अंतर्गत करनिर्धारित करण्यात येईल. तसेच संमिश्र इमारतींच्या (Composite Building) बाबतीतही पुनर्वसन घटकाच्या प्रमाणातच ही प्रवर्गवारी लागू राहिल.

LND 32 :- IOD जारी होईपर्यंत मोकळी जमीन (Open Land till Issuance of IOD) (0.25)

सध्या मोकळी, रिक्त व अविकसित असलेली आणि ज्यासाठी सक्षम प्राधिकरणाकडून कोणतीही IOD जारी केलेली नाही अशी जमीन "LND 32" अंतर्गत करनिर्धारित करण्यात येईल. जी जमिन विकासयोग्य (Developable) आहे व LND 04 किंवा LND 05 या प्रवर्गामध्ये येत नाही. केवळ अशी जमिन "LND 32" अंतर्गत करनिर्धारित करण्यात येईल.

"मोकळी व अविकसित जमीन" म्हणजे ज्या जमिनीवर कोणतेही बांधकाम सुरू झालेले नाही आणि ज्यासाठी विकास परवानगी मंजूर झालेली नाही.

ही प्रवर्गवारी तात्पुरती असून, विकासास मंजुरी (IOD/LOA) (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) मिळाल्यानंतर संबंधित जमिनीची पुनर्वर्गवारी मंजूर आराखड्यानुसार करण्यात येईल. आवश्यकतेनुसार प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण करून सदर जमिनीची स्थिती निश्चित करणे बंधनकारक आहे.

LND 33 :- अंशतः पाडलेल्या/ कोसळलेल्या/ अवशेष स्वरूपातील वस्ती योग्य नसलेल्या बांधकामाखालील जमीन (IOD पर्यंत) (Land Beneath Partly Demolished, Collapsed, or Remnant Structures (Unfit for Occupation) Until Issuance of IOD) (0.10)

अंशतः पाडलेली, कोसळलेली, पूर्णतः जळालेली किंवा केवळ अवशेष स्वरूपात उरलेली व प्रत्यक्ष वापरासाठी अयोग्य असलेली बांधकामे ज्या जमिनीवर आहेत, अशा जमिनी "LND 33" अंतर्गत IOD (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) जारी होईपर्यंत वर्गीकृत करण्यात येतील.

या वर्गवारीसाठी संबंधित पक्षकाराकडून मुंबई महानगरपालिका अधिनियम १८८८ कलम १५३ अंतर्गत दिलेली सूचना किंवा इमारत व कारखाना विभाग/अग्निशमन दलाचा अहवाल आवश्यक राहिल. अशा अहवालाच्या आधारे प्रत्यक्ष पाहणी करून पात्रता निश्चित करण्यात यावी.

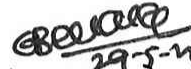
ज्या प्रकरणांमध्ये इमारत कोसळलेली, अंशतः पाडलेली किंवा आगीमुळे/इतर कारणांमुळे अत्यंत जीर्ण अवस्थेत असून वापरासाठी अयोग्य आहे (उदा. भिंती, दरवाजे किंवा राहण्यायोग्य जागा उपलब्ध नाहीत), त्या जमिनी या वर्गात समाविष्ट करण्यात येतील.

सदर प्रवर्ग निश्चित करण्यापूर्वी मालमत्तेचे प्रत्यक्ष स्थळ निरीक्षण करणे बंधनकारक (Mandatory) राहिल. सक्षम प्राधिकरणाकडून पुनर्विकासास मंजूरी IOD किंवा C.C (ज्यावेळी बांधकाम निष्कासित (Structure Demolition) होईल तेव्हापासून) मिळेपर्यंत ही वर्गवारी लागू राहिल.

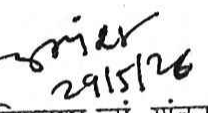
रोड सेट बॅक :

मंजूर आराखड्यातील Proforma A मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या Road set back area क्षेत्रफळ एकूण क्षेत्रफळातून करनिर्धारणाकरिता वजावड केले जात होते. तसे न करता जोपर्यंत रोड सेट बॅक हस्तांतरीत होत नाही तोपर्यंत रोड सेट बॅक क्षेत्रफळासहित जमिनीच्या वापर प्रवर्गानुसार संपूर्ण जमिनीच्या क्षेत्रफळाचे करनिर्धारण करावे. इमारत बांधकाम पूर्ण होऊन रोड सेट बॅक हस्तांतरीत केल्याची खातरजमा करून तद् नंतर रोड सेट बॅक क्षेत्राचे करनिर्धारण रद्द करण्यात यावे.

उपरोक्त प्रस्ताव मान्य असल्यास पृ.क्र.प- ते प- वरील परिपत्रक मान.सह आयुक्त (कवसं)/मान. अतिरिक्त मनपा आयुक्त (शहर) यांच्या मान्यतेकरीता व स्वाक्षरीकरीता सविनय सादर.

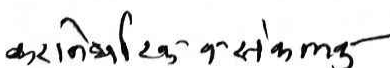

29-5-2018
डॉ. गजानन बेल्लाले
करनिर्धारक व संकलक (प्र)

विश्वास शंकरवार
सह आयुक्त (क.वसं.)
महोदय

29/5/26
विश्वास व्यं. शंकरवार
सह आयुक्त (क व सं)

डॉ. अश्विनीजोशी
अतिरिक्त मनपा आयुक्त (शहर)
महोदय,

29/5/26
अतिरिक्त महानगरपालिका
आयुक्त (शहर)

परिशिष्ट अ	परिशिष्ट ब
मनपा शाळा (Municipal School)	खेळाचे मैदान (Playground)
प्राथमिक खाजगी शाळा (Private Primary School)	उद्याने (Garden)
मनपा दवाखाने/रुग्णालय (Municipal Dispensary/Hospital)	प्राणिसंग्रहालय (Zoo)
मनपा प्रसूती गृह (Municipal Maternity Home)	मनोरंजन उद्यान (Amusement Park)
मनपा मार्केट (Municipal Market)	मिठागरे (Saltpan)
सार्वजनिक वाहनतळ (Public Parking Lot)	जलाशय (Water Reservoir)
अग्निशमन केंद्रे (Fire Station)	हरितपट्टे (Green Zone)
मनपा कार्यालये/चौकी/लॉड्री/पंपिंग स्टेशन (Municipal Office/Chowky/Laundry/Pumping Station)	पाणथळ/दलदलीची जमिन (Marshy land)
मनपा नाट्यगृह (Municipal School)	ना-विकास क्षेत्र (NDZ)
मनपा कर्मचारी वसाहत (Municipal Staff Quarters))	स्मशानभूमी (Cemetery)
वस्तुसंग्रहालय (Museum)	किनारपट्टी नियमन क्षेत्र (CRZ-1)
मनपा कत्तलखाने (Municipal Abattoir)	
मनपा जलतरण तलाव (Municipal Swimming Pool)	
मनपा सुविधा जागा (Municipal R.G.)	
सार्वजनिक वाचनालये/ग्रंथालये (Public Library)	
कचरा वर्गीकरण केंद्र (Solid Waste Management Facility)	
मनपा मुद्रणालय (Municipal Printing Press)	
अनाथालय (Orphanage)	
मनपा गॅरेज व कार्यशाळा (Municipal Garage/Workshop)	